

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 października 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, iż W. G. nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 lipca 2015 roku. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż powziął wątpliwość co do faktycznego podjęcia oraz prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej przez W. G.. Na podstawie dokumentów zewidencjonowanych w systemie informatycznym stwierdzono, że od dnia 1 lipca 2015 roku W. G. dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Ustalono również, że ubezpieczona złożyła deklaracje rozliczeniowe, w których obliczyła i rozliczyła składki na ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe od zadeklarowanej miesięcznej podstawy ich wymiaru za miesiąc lipiec 2015 roku od podstawy wymiaru składek w wysokości 9.897,50 zł. Z dokumentów zgromadzonych w sprawie wynika, iż W. G. miałyby rozpocząć działalność gospodarczą od dnia 1 lipca 2015 roku, a już od dnia 19 sierpnia 2015 roku zostały wystawione zaświadczenia o niezdolności do pracy z powodu choroby w okresie ciąży. Z zapisów na koncie ubezpieczonej wynika, że od dnia 21 grudnia 2007 roku do dnia

30 czerwca 2015 roku był zgłoszona do ubezpieczeń z tytułu zatrudnienia przez płatnika składek A. R. z minimalnym wynagrodzeniem za pracę. Zdaniem organu rentowego zgromadzone w postępowaniu kontrolnym dokumenty i złożone wyjaśnienia przemawiają za przyjęciem, że rzeczywistym celem podjęcia działalności gospodarczej nie był zamiar jej prowadzenia, ale skonstruowanie okoliczności faktycznych świadczących o rozpoczęciu i wykonywaniu tej działalności. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stanął na stanowisku, iż działania W. G. miały na celu jedynie skorzystanie z zasiłku chorobowego, a następnie macierzyńskiego od wysokiej podstawy.

/ decyzja - k. 5 3 -57 akt ZUS/

W. G. zakwestionowała zasadność powyższej decyzji i w dniu

7 grudnia 2015 roku 2014 roku złożyła odwołanie, wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że od dnia 1 lipca 2015 roku podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu

i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu. W uzasadnieniu odwołująca argumentowała, iż organ rentowy wydając decyzję nie dokonał prawidłowego i rzetelnego ustalenia istniejącego stanu faktycznego, z tego powodu wydana decyzja nie odpowiada prawu i nie może prowadzić do pozbawienia należnych uprawnień z tego tytułu. W ocenie ubezpieczonej organ rentowy nie ustalił okoliczności mogących doprowadzić do jednoznacznego stwierdzenia, iż nie podlegała ona ubezpieczeniom obowiązkowym i dobrowolnym w spornym okresie, nie dokonał analizy i oceny załączonych dokumentów, z których jednoznacznie wynika fakt prowadzenia przez nią działalności gospodarczej. Pozorność oznaczałaby, że zgłoszenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nastąpiło tylko i wyłącznie w celu objęcia odwołującej ubezpieczeniem z tego tytułu, a w konsekwencji zapewnienia świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Tymczasem zdaniem odwołującej organ w żaden sposób nie wykazał pozorności prowadzenia działalności gospodarczej. Skarżąca podniosła natomiast, że w trakcie postępowania wyjaśniającego udowodniła zarówno zamiar prowadzenia działalności (m.in. wygasająca umowa o pracę, wybór kontrahentów i zakup towarów), jak i fakt jej wykonywania (m.in. dokonana sprzedaż internetowa, lista towarów wystawionych na sprzedaż, dowody zakupu towarów, zatrudnienie pracownika). Odnośnie zadeklarowanej kwoty podstawy wymiaru składek odwołująca podniosła, że organ rentowy nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się ona w granicach określonych ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych.

/odwołanie - k. 2-7/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 14 grudnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumenty wskazane w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 8-10/

Na rozprawie w dniu 5 kwietnia 2017 roku wnioskodawczyni poparła odwołanie, pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/stanowisko wnioskodawczyni i pełnomocnika ZUS: 00:00:39 - płyta CD k.125/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

W. G. ma wykształcenie średnie ekonomiczne. Pracowała na stanowisku sprzedawcy, kelnerki, kelnerki – barmanki.

/bezsporne, a nadto świadectwa pracy – k.3-5, świadectwo ukończenia szkoły - k.2 część A część A akt osobowych – k.74/

W okresie od dnia 21 grudnia 2007 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku wnioskodawczyni była zatrudniona u A. R. w pełnym wymiarze czasu pracy, początkowo na stanowisku pomocy kuchennej, a następnie kelnerki. Pracę świadczyła w restauracji w N., położonej około 20 km od jej miejsca zamieszkania w Ł.. W okresie od dnia 5 grudnia 2012 roku do dnia 5 lipca 2013 roku skarżąca przebywała na zwolnieniu lekarskim, a w okresie od dnia 6 lipca 2013 roku do dnia 4 lipca 2014 roku na urlopie macierzyńskim.

/umowa o pracę z dnia 21.12.2017 roku, aneks do umowy z dnia 29.10.2009 roku w części B oraz świadectwo pracy – k.1 w części C akt osobowych – k.74; zeznania wnioskodawczyni – 00:01:01 – płyt CD k.56 w zw. z 00:02:23 – płyta CD k.125/

Po powrocie do pracy z urlopu macierzyńskiego i wypoczynkowego, wnioskodawczyni zwróciła się do pracodawcy z prośbą o ograniczenie wymiaru czasu pracy, gdyż trudno było jej pogodzić pracę z opieką nad dwójką dzieci, tym bardziej, że praca w gastronomii wiąże się z pracą w godzinach nadliczbowych oraz w nocy. Poza tym mąż skarżącej pracuje jako kierowca samochodów ciężarowych i wyjeżdża w dłuższe trasy, przez co jest nieobecny w domu przez wiele dni. A. R. nie wyraziła zgody na propozycję wnioskodawczyni. Skarżąca podjęła decyzję, że po ustaniu stosunku pracy w dniu 30 czerwca 2015 roku – rozpocznie prowadzenie działalności gospodarczej. Wnioskodawczyni miała środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, ponieważ posiadała z mężem oszczędności.

/zeznania wnioskodawczyni – 00:01:01, 00:17:29 – płyta CD k.56 w zw. z 00:02:23 – płyta CD k.125/

Ubezpieczona dokonała wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej - działalności gospodarczej pod firmą (...) z siedzibą w Ł. os. (...), z datą rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej na dzień 1 lipca 2015 roku, której przedmiotem jest sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet (przeważająca działalność gospodarcza).

/zeznania wnioskodawczyni – 00:01:01, 00:17:29 – płyta CD k.56 w zw. z 00:02:23 – płyta CD k.125/

Z dniem 1 lipca 2015 roku W. G. dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowego i wypadkowemu oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 1 lipca 2015 roku.

/bezsporne/

W momencie rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej W. G. była w 8 tygodniu ciąży. Termin planowego porodu został określony na dzień 11 lutego 2016 roku.

/kopia karty ciąży – k. 18, dokumentacja medyczna – koperta k. 48/

W dniu 29 czerwca 2015 roku wnioskodawczyni dokonała zakupu ubrań dziecięcych od firmy (...) za łączną kwotę 1.385,06 zł. Natomiast w dniu 2 lipca 2015 roku dokonała zakupu od firm (...)’s (...) preparatów do zwalczania kleszczy i pcheł dla psów oraz kotów za kwotę 180 £.

/kopie faktur – k.27, 34,37 akt ZUS; potwierdzenie przelewu – k.25 akt ZUS; zeznania wnioskodawczyni – 00:01:01, 00:17:29 – płyta CD k.56 w zw. z 00:02:23 – płyta CD k.125/

W ramach działalności ubezpieczona prowadziła sprzedaż za pośrednictwem portalu (...) ubrań dziecięcych oraz preparatów do zwalczania kleszczy i pcheł dla psów oraz kotów. Z uwagi na to, że portal (...) wycofał się ze sprzedaży preparatów dla zwierząt, wnioskodawczyni przeniosła sprzedaż tych preparatów na portal (...).

/zeznania wnioskodawczyni – 00:01:01, 00:17:29 – płyta CD k.56 w zw. z 00:02:23 – płyta CD k.125; wydruk ze strony (...) – k.17-19 akt ZUS; wydruk transakcji sprzedażowych - k.85-92; zeznania świadka A. S. – 00:07:49 – płyta CD k.84/

Klienci płacili za towar za pośrednictwem serwisu (...), przelewem na rachunek bankowy wnioskodawczyni. Wnioskodawczyni sprzedawała też towar bezpośrednio stałym klientom, otrzymując pieniądze „do ręki”.

/historia rachunku – k.103-110; zeznania wnioskodawczyni – 00:01:01, 00:17:29 – płyta CD k.56 w zw. z 00:02:23 – płyta CD k.125; zeznania świadka A. S. – 00:07:49, 00:20:57 – płyta CD k.84; lista wpłat od kupujących – k.21 akt ZUS/

Wnioskodawczyni w lipcu 2015 roku dokonała sprzedaży towarów na łączną kwotę 288,00 zł, w sierpniu 2015 roku na kwotę 156,00 zł.

/zestawienie przychodów – k. 6-7 akt ZUS/

W. G. od dnia 19 sierpnia 2015 roku stała się niezdolna do pracy i wniosła o wypłatę zasiłku chorobowego. Wnioskodawczyni przebywała na zwolnieniu lekarskim do dnia porodu. W dniu (...) urodziła córkę.

/dokumentacja medyczna – koperta k. 48, odpis skrócony aktu urodzenia – k.16/

W dniu 18 sierpnia 2015 roku skarżąca zawarła z A. S. umowę o pracę na czas określony do dnia 17 sierpnia 2016 roku na stanowisku sprzedawca w sklepie internetowym w wymiarze 1/8 etatu. A. S. jest siostrą wnioskodawczyni, została upoważniona do wykonywania wszystkich czynności związanych z prowadzeniem sprzedaży internetowej firmy (...) – OS. (...) logowała się na portalu (...) i (...) na koncie wnioskodawczyni i przeprowadzała transakcje. Zdarzało się, że klienci zainteresowani zakupem kontaktowali się z A. S. bezpośrednio i transakcje odbywały się poza portalami.

/ umowa o pracę i upoważnienie – k.69; zeznania wnioskodawczyni – 00:01:01, 00:17:29 – płyta CD k.56 w zw. z 00:02:23 – płyta CD k.125; zeznania świadka A. S. – 00:07:49, 00:20:57 – płyta CD k.84; zestawienie kwot przychodu – k.111-114; dowody wpłaty – k.115-121/

Wnioskodawczyni obliczyła i rozliczyła składki na ubezpieczenia społeczne za okres od lipca 2015 roku do 18 sierpnia 2015 roku od podstawy wymiaru składek w wysokości 9.897,50 zł miesięcznie.

/bezsporne, nadto decyzja – k. 53 – 57 akt ZUS/

Skarżąca wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych po urodzeniu dziecka z wnioskiem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego.

/bezsporne /

Po powrocie z urlopu macierzyńskiego wnioskodawczynie kontynuowała działalność w zakresie sprzedaży ubrań dziecięcych i preparatów dla zwierząt.

/kwoty przychodu – k.112-114, dowody wpłat – k.115-121/

Z dniem 5 lutego 2017 roku wnioskodawczynie zawiesiła wykonywanie działalności gospodarczej.

/zeznania wnioskodawczynie – 00:02:23 – płyta CD k.125/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o załączone do akt dokumenty w postaci m.in. faktur, dokumentacji medycznej wnioskodawczynie, akt rentowych, dokumentacji finansowej płatnika składek, informacji nadesłanej przez Grupę (...), wydruku konta wnioskodawczynie oraz na podstawie zeznań świadka A. S., a także w oparciu o zeznania skarżącej.

Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że jest on wystarczający by wyjaśnić sporną okoliczność,

a mianowicie, czy W. G. z dniem 1 lipca 2015 roku faktycznie rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej. Sąd uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawczynie oraz świadka, w których wskazali na faktyczne czynności, jakie

w spornym okresie wnioskodawczynie wykonywała w ramach prowadzenia firmy pod nazwą W. G. (...).

W ocenie Sądu zeznania świadka i wnioskodawczynie w niniejszej sprawie są jasne, logiczne i wzajemnie niesprzeczne. Wersję zdarzeń przedstawioną przez skarżącą potwierdziła świadek, który przede wszystkim wskazała, jakie czynności wykonywała wnioskodawczynie w ramach zarejestrowanej działalności gospodarczej, ale też wskazała, jakie czynności wykonywała sama w ramach zawartej ze skarżącą umowy o pracę – w związku z jej niezdolności do pracy. Zeznania świadka i wnioskodawczynie w tym zakresie wzajemnie się uzupełniają i są wiarygodne, a dodatkowo znajdują potwierdzenie w przedstawionych przez skarżącą w toku postępowania dokumentach.

Wnioskodawczynie na okoliczność podejmowanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej czynności, przedstawiła faktury za dokonane zakupy towaru,

a także udokumentowała sprzedaż towarów. W. G. prowadząc sprzedaż towarów za pośrednictwem portalu internetowej sprzedaży korzystała z profesjonalnych narzędzi do płatności internetowych tj. portalu PayU, część środków była także płacona bezpośrednio „do ręki”. Co istotne, ta działalność była też prowadzona w okresie niezdolności do pracy wnioskodawczynie – przez zatrudnionego przez nią pracownika. To niewątpliwie świadczy, że wnioskodawczynie faktycznie zamierzała ją prowadzić.

Skarżąca w sposób niebudzący wątpliwości Sądu, wskazała na podstawę podjęcia przez nią decyzji o zarejestrowaniu własnej działalności gospodarczej, wyjaśniając, iż w związku z niewyrażeniem zgody przez dotychczasowego pracodawcę na zmianę warunków zatrudnienia - związanych z koniecznością pracy w nocy i w godzinach nadliczbowych, podjęła decyzję o rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej.

W tym miejscu wskazać należy, że bez znaczenia w ocenie Sądu pozostaje okoliczność podnoszona przez organ rentowy, że rozbieżności w umowach zawartych z A. R. powodują niewiarygodność jej twierdzeń, że zarejestrowała działalność, bowiem wygasła jej umowa zawarta z pracodawcą. Rzeczywiście w aktach osobowych wnioskodawczynie z tego okresu zatrudnienia, znajduje się umowa o pracę na czas określony od dnia 21 grudnia 2007 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku, brak jest natomiast umowy załączonej do akt ZUS - za okres zatrudnienia od dnia 21 grudnia 2007 roku do dnia

21 grudnia 2009 roku. Nieprawidłowości związane z zatrudnieniem skarżącej u A. R. nie są jednak przedmiotem oceny w niniejszej sprawie. Istotne jest – czego organ rentowy nie kwestionował, że rzeczywiście odwołująca była zatrudniona u tego pracodawcy do dnia 30 czerwca 2015 roku (za ten okres posiada świadectwo pracy), niezależnie od trybu rozwiązania umowy o pracę.

Dodatkowo podnieść należy, że z przedstawionej dokumentacji medycznej przebiegu ciąży wnioskodawczyni wynika, że w momencie rejestrowania działalności gospodarczej była ona w początkowym okresie ciąży i nie miała problemów zdrowotnych.

Wątpliwości Sądu, co do wiarygodności, budzi jedynie okoliczność podnoszona przez stronę odwołującą, co do przyczyn ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek. Wnioskodawczyni wskazała, iż miała nadzieję, że firma się rozwinie i uzyska wysokie dochody. Jednakże w żadnym miesiącu wnioskodawczyni nie dokonała sprzedaży towaru na kwotę przekraczającą 1.000 zł. Powyższe nie ma jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, z uwagi na pozostały, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i poczynione na jego podstawie ustalenia, co do faktycznego prowadzenia przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej. Ponadto wysokość zadeklarowanych podstaw wymiaru składek mieściła się w ustawowych granicach i nie była przedmiotem zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie W. G. w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zasługuje na uwzględnienie i skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 963 ze zm.), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Stosownie do treści art. 8 ust. 6 pkt 1 za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Z mocy art. 11 ust. 2 w/w ustawy ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie, z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Stosownie do art. 18 ust. 8 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Natomiast z mocy art. 18a ust. 1 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 (to jest osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych), w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe w/w osób stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób, które ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie, nie może jednak przekraczać miesięcznie 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 10 (ustęp 3).

Na podstawie art. 36 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 cytowanej ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących działalność gospodarczą należy do tych osób.

Z art. 47 ust 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

W myśl art. 47 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy płatnik składek, który opłaca składki wyłącznie za siebie, przysyła jedynie deklarację rozliczeniową.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego, czy W. G. faktycznie wykonywała działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy, iż na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1829 z późn. zm.) osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą jest przedsiębiorca, czyli osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która we własnym imieniu wykonuje działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 2 wspomnianej ustawy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawania i wydobywanie kopaliny ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorca, będący osobą fizyczną może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej.

W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są:

1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65). Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej

w sposób ciągły nie jest rozumiana, jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę

ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19 marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32).

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16)

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględnić wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia

30 kwietnia 1997 roku, (...) SA 46/96 (Przegląd Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wskazał, że W. G. zarejestrowała działalność gospodarczą wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego tj. zasiłku chorobowego i macierzyńskiego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od zadeklarowanej podstawy wymiaru. Organ wskazał, że skarżąca zakładając działalność gospodarczą była w ciąży. Zakwestionował fakt prowadzenia działalności gospodarczej wskazując, iż wnioskodawczyni nie wykazała w toku postępowania kontrolnego, że faktycznie rozpoczęła działalność gospodarczą.

W ocenie Sądu Okręgowego z poczynionych ustaleń faktycznych, wynika,

że stanowisko organu rentowego w kwestii faktycznego niewykonywania przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej w spornym okresie jest nieuzasadnione. Świadczy o tym całokształt okoliczności sprawy.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dał możliwość ustalenia przebiegu zdarzeń i ułożył się w logiczną całość, która przekonuje Sąd o tym, że odwołująca od dnia

1 lipca 2015 roku rzeczywiście rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, polegającej na internetowej sprzedaży odzieży dziecięcej oraz preparatów do zwalczania kleszczy i pcheł dla psów oraz kotów. Nie ma wątpliwości, iż pod względem formalnym odwołująca spełniła wszystkie warunki wymagane przy rejestracji działalności gospodarczej, co rodzi domniemanie, że była ona faktycznie prowadzona, a oprócz tego skarżąca przedstawiła dowody potwierdzające tę okoliczność (dowody zakupu ubrań i preparatów, dowody sprzedaży, wydruk z konta bankowego, informacja Grupy (...) – potwierdzająca przeprowadzone na koncie wnioskodawczyni transakcje, zeznania świadka), natomiast organ rentowy nie wykazał okoliczności przeciwnej.

W. G. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej sprzedawała na portalu (...) ubrania dziecięce oraz preparaty do zwalczania kleszczy i pcheł dla psów oraz kotów. Następnie preparaty te sprzedawała poprzez portal (...). Skarżąca przyjmowała płatności od klientów za pośrednictwem serwisu (...) oraz bezpośrednio do ręki. Zdarzało się również, iż klienci zainteresowani zakupem kontaktowali się z wnioskodawczynią, czy później z jej pracownikiem bezpośrednio i transakcja odbywała się poza portalem (...), czy (...). Wnioskodawczyni dokumentowała sprzedaż, wystawiając wewnętrzne dowody sprzedaży.

W momencie rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej wnioskodawczyni była w początkowym okresie ciąży. W ocenie Sądu czymś naturalnym i uzasadnionym okolicznościami – brak własnych dochodów z uwagi na ustanie stosunku pracy w dniu

30 czerwca 2015 roku i pełnej ochrony ubezpieczeniowej, było podjęcie przez wnioskodawczynię prowadzenia działalności gospodarczej w branży, która nie wymagała specjalistycznych wiadomości i znacznych nakładów finansowych.

Wskazać dodatkowo należy, że stan zdrowia wnioskodawczyni pozwalał jej na prowadzenie działalności, którą mogła wykonywać z domu, w dogodnych dla siebie godzinach i za pośrednictwem internetu.

Wnioskodawczyni wykazała także źródło pozyskania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, którym były oszczędności.

Fakt prowadzenia sprzedaży internetowej potwierdzają wydruki z konta wnioskodawczyni na portalu (...), przedstawione faktury na zakup towarów, dokumenty sprzedaży oraz wpływ na rachunek bankowy W. G..

Z prowadzonej działalności gospodarczej od dnia jej rozpoczęcia do momentu zawieszenia działalności odwołująca osiągała regularne przychody.

W ocenie Sądu wykonywana przez wnioskodawczynię działalność wykazuje cechy zorganizowania i ciągłości, zatem może być uznana za działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W zachowaniu wnioskodawczyni przede wszystkim uwidacznia się zamiar dążenia (woli) do uczynienia z działalności gospodarczej stałego (ciągłego) źródła dochodu. Do takiego wniosku prowadzi fakt, iż w okresie po narodzinach dziecka wnioskodawczyni nie zrezygnowała od razu z prowadzenia działalności, którą zawiesiła dopiero z dniem 5 lutego 2017 roku.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika w sposób oczywisty, że wnioskodawczyni podejmując działalność gospodarczą była w 8 tygodniu ciąży i oczekiwała na poród dziecka. Jednak argumenty podniesione przez organ rentowy, że wnioskodawczyni zarejestrowała działalność gospodarczą i podała wysoką podstawę składek na ubezpieczenia społeczne po to, by móc skorzystać z wysokich świadczeń w związku z wiedzą, że jest w ciąży - w obliczu faktycznego wykonywania tej działalności nie mają znaczenia dla sprawy. Brak jest bowiem podstaw prawnych, które wykluczałyby możliwość podjęcia działalności gospodarczej przez kobietę w ciąży, chociażby jedynym powodem do jej podjęcia była możliwość uzyskania ochrony ubezpieczeniowej.

Bezspornym w sprawie jest to, że wnioskodawczyni wykazała podstawę składek na ubezpieczenie społeczne za okres od lipca 2015 roku do 18 sierpnia 2015 roku w wysokości 9.897,50 zł miesięcznie.

Organ rentowy zakwestionował wysokość deklarowanej przez wnioskodawczynię podstawy składek na ubezpieczenia społeczne, w tym znaczeniu, że ocenił je jako powód, dla którego wnioskodawczyni zarejestrowała działalność gospodarczą, aby właśnie móc skorzystać z tego tytułu ze świadczeń ubezpieczeniowych przysługujących po narodzinach dziecka wypłacanych od wysokiej podstawy.

Tymczasem zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 21 kwietnia 2010 roku II UZP 1/10, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się ona w granicach określonych ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.). Sąd Najwyższy wskazał, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu (art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej), a ubezpieczeniu chorobowemu na zasadzie dobrowolności (art. 11 ust. 2 ustawy systemowej). Objęcie ochroną ubezpieczeniową wiąże się z powstaniem obowiązku opłacania składek. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, w myśl art. 20 ust. 1 ustawy systemowej, określa zawsze podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, jedynie

z ograniczeniem wynikającym z art. 20 ust. 3 ustawy (podstawa wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać miesięcznie 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale). W rezultacie zakwestionowanie zadeklarowanej podstawy wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe powoduje także zakwestionowanie podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe. Analiza art. 18 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność została określona inaczej niż w przypadku ubezpieczonych, co do których podstawę tę odniesiono do przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 4 pkt 9 i 10) lub kwoty uposażenia, wynagrodzenia bądź innego rodzaju świadczenia. Łączy się to ze specyfiką działalności prowadzonej na własny rachunek i trudnościami przy określaniu przychodu z tej działalności. Z tych względów określenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ustawodawca pozostawił osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, stanowiąc w art. 18 ust. 8 ustawy, że podstawę tę stanowi zadeklarowana kwota, z zastrzeżeniem jej dolnej granicy w wysokości 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale (w brzmieniu obowiązującym przed 27 grudnia 2008 r.). W konsekwencji w przypadku tych ubezpieczonych obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ich wysokość nie są powiązane z osiągniętym faktycznie przychodem, lecz wyłącznie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną przez ubezpieczonego kwotą, niezależnie od tego, czy ubezpieczony osiąga przychody

i w jakiej wysokości. W odniesieniu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego tych osób ustawodawca zastrzegł, jak wskazano wyżej, górną kwotę graniczną podstawy wymiaru składek w wysokości 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Inaczej rzecz ujmując, wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób prowadzących działalność pozarolniczą w przedziale od 60% do 250% przeciętnego wynagrodzenia zależy wyłącznie od deklaracji ubezpieczonego, nie mając żadnego odniesienia do osiąganego przez te osoby przychodu. Po stronie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność istnieje zatem uprawnienie do zadeklarowania w granicach zakreślonych ustawą dowolnej kwoty jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, wobec czego sposób w jaki realizuje to uprawnienie zależy wyłącznie od jej decyzji. Ingerencja w tę sferę jakiegokolwiek innego podmiotu jest więc niedopuszczalna, chyba że ma wyraźne umocowanie w przepisach.

Wskazać należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715/.

W niniejszej sprawie brak zatem podstaw do uznania, iż w spornym okresie wnioskodawczyni działalności gospodarczej nie prowadziła, a co za tym idzie nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od dnia 1 lipca 2015 roku, bowiem prowadziła w jej ramach sprzedaż i osiągała stały przychód. Organ rentowy nie wykazał, że wnioskodawczyni takiej działalności nie prowadziła.

Zatem z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, od dnia 1 lipca 2015 roku W. G. niewątpliwie, w ocenie Sądu, podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Jeszcze raz należy podkreślić, iż cechą prowadzenia działalności gospodarczej jest prowadzenie jej w sposób zorganizowany i ciągły. Jednocześnie osoba, która podjęła pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega z tego

tytułu ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo, jeżeli nie ma innego tytułu do ubezpieczeń, od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności do dnia jej zaprzestania, bez względu na to czy w ramach danej działalności osiąga przychody czy też ich nie osiąga, jeżeli pozostaje w gotowości do prowadzenia tej działalności.

W postępowaniu odwoławczym przed sądami powszechnymi prowadzonym w oparciu o przepisy postępowania cywilnego ciężar dowodu zgodnie z art. 6 k.c. spoczywa na ubezpieczonym, który z faktycznego niewykonywania działalności gospodarczej wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne.

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczona udowodniła, iż poczynając od 1 lipca 2015 roku prowadziła działalność gospodarczą, w związku z czym Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawczyni za zasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS, wypożyczając akta rentowe oraz doręczając odpisy protokołów rozpraw – zgodnie z wnioskiem k.128

15.05.2017r.